

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «БОНДАРЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF BONDARENKO AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 42664/21 та 10 інших заяв –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

20 липня 2023 року

*Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним
виправленням.*

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

У справі «Бондаренко та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Карло Ранцоні (*Carlo Ranzoni*), Голова,

Ладо Чантурія (*Lado Chanturia*),

Марія Елосегі (*María Elósegui*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 29 червня 2023 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

4. Заявники скаржилися на надмірну тривалість кримінальних проваджень та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту. У заяві № 56948/21 заявник також висунув інші скарги за положеннями Конвенції.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

5. Беручи до уваги схожість предмету заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 ТА СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ

6. Заявники скаржилися, головним чином, що тривалість відповідних кримінальних проваджень була несумісною з вимогою «розумного строку» та у них не було ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим. Вони посилалися на пункт 1 статті 6 і статтю 13 Конвенції.

7. Суд повторює, що розумність тривалості провадження повинна оцінюватися у контексті обставин справи та з урахуванням таких критеріїв: складність справи, поведінка заявників і відповідних органів державної влади, а також важливість предмету спору для заявників (див., серед інших джерел, рішення у справах «Пелісьє та Сассі проти Франції» [ВП] (*Pélissier and Sassi v. France*) [GC], заява № 25444/94, пункт 67, ЄСПЛ 1999-II та «Фрідлендер проти Франції» [ВП] (*Frydlender v. France*) [GC], заява № 30979/96, пункт 43, ЄСПЛ 2000-VII).

8. У керівній справі «Нечай проти України» (*Nechay v. Ukraine*), заява № 15360/10, від 01 липня 2021 року) Суд уже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

9. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів чи аргументів, здатних виправдати загальну тривалість проваджень на національному рівні. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі тривалість проваджень була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку».

10. Суд також зазначає, що заявники не мали у своєму розпорядженні ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цими скаргами.

11. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення пункту 1 статті 6 та статті 13 Конвенції.

III. ІНШІ СКАРГИ

12. У заяві № 56948/21 заявник також висунув скаргу за статтею 2 Протоколу № 4 до Конвенції.

13. Суд розглянув цю скаргу та вважає, що у контексті всіх наявних у нього документів та з огляду на належність оскаржуваних питань до сфери його компетенції вона або не відповідає критеріям прийнятності, передбаченим статтями 34 і 35 Конвенції, або не виявляє жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією або протоколами до неї.

З цього випливає, що ця частина заяви має бути відхилена на підставі пункту 4 статті 35 Конвенції.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

14. Стаття 41 Конвенції передбачає:

РІШЕННЯ У СПРАВІ «БОНДАРЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.»

15. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, рішення у справі «Бевз проти України» (*Bevz v. Ukraine*), заява № 7307/05, пункт 52, від 18 червня 2009 року) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені в таблиці у додатку.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* прийнятними скарги на надмірну тривалість кримінальних проваджень та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту, а решту скарг у заяві № 56948/21 – неприйнятними;
3. *Постановляє*, що ці скарги свідчать про порушення пункту 1 статті 6 та статті 13 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю кримінальних проваджень та відсутністю у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту;
4. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 20 липня 2023 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Карло Ранзоні
(*Carlo Ranzoni*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «БОНДАРЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 13 Конвенції (надмірна тривалість кримінального провадження та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту)

№	№ заяви, Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місце знаходження	Початок провадження	Закінчення провадження	Загальна тривалість Інстанції	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди (в євро) ¹
1.	42664/21 16.08.2021	Віктор Ігорович БОНДАРЕНКО 1987	Яма Дмитро Миколайович м. Запоріжжя	21.12.2013	18.03.2021	7 років, 2 місяці та 26 днів 3 інстанції	900
2.	49639/21 29.09.2021	Олена Борисівна КОЗЛОВЕЦЬ 1960	Махмутов Олег Артурович м. Миколаїв	19.06.2018	14.12.2021	3 роки, 5 місяців та 26 днів 1 інстанція	900
3.	56948/21 10.11.2021	Сергій Вікторович КАНДРАШИН 1963	Чуєва Катерина Олександрівна м. Одеса	06.11.2012	13.12.2022	10 років, 1 місяць та 8 днів 1 інстанція	5 500
4.	907/22 18.12.2021	Віталій Андрійович МІРОШНІЧЕНКО 1988	Бондаренко Олег Григорович м. Дніпро	17.08.2012	30.09.2022	10 років, 1 місяць та 14 днів 3 інстанції	2 400
5.	1909/22 29.12.2021	Андрій Геннадійович КРУПОДЕР 1977	Шаповал Олена Вікторівна м. Київ	25.08.2015	триває	Більше 7 років, 9 місяців та 15 днів 1 інстанція	3 000
6.	6592/22	Сергій Сергійович	Бондаренко Юрій	16.07.2018	27.09.2021	3 роки, 2 місяців та 12 днів	900

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «БОНДАРЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви, Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місце знаходження	Початок провадження	Закінчення провадження	Загальна тривалість Інстанції	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди (в євро) ¹
	24.01.2022	ОЛІЙНИК 1982	Юрійович м. Лисичанськ			1 інстанція	
7.	10526/22 24.01.2022	Євгенія Володимирівна ОЛІЙНИК 1993	Бондаренко Юрій Юрійович м. Лисичанськ	27.06.2018	18.08.2021	3 роки, 1 місяць та 23 дні 1 інстанція	900
8.	11498/22 16.02.2022	Владислав Миколайович МОРОЗОВ 1976		12.11.2010	17.08.2021	10 років, 9 місяців та 6 днів 1 інстанція	4 800
9.	16627/22 23.02.2022	Микола Сергійович ЮРЧЕНКО 1984	Чуєва Катерина Олександрівна м. Одеса	15.05.2014	триває	Більше 9 років та 25 днів 1 інстанція	3 600
10.	28859/22 16.05.2022	Володимир Михайлович ПОГОРЛЯК 1959	Бухтоярова у дівоцтві Андрейкович Оксана Василівна м. Ужгород	04.04.2014	триває	Більше 9 років, 2 місяців та 5 днів 2 інстанції	2 400
11.	31377/22 02.06.2022	Віктор Петрович КИЦЮК 1981	Подосінов Андрій Олександрович м. Київ	22.12.2014	03.02.2022	7 років, 1 місяць та 13 днів 3 інстанції	900